

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Převod části závodu a nutnost souhlasu valné hromady

Nejvyšší soud se ve svém rozsudku sp. zn. 27 Cdo 2645/2018 ze dne 29. 5. 2019 vyjádřil k otázce převodu části závodu a nutnosti souhlasu valné hromady podle § 190 odst. 2 písm. i) zákona č. [90/2012](#) Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. o. k.“).

Jedná se o další průlomové rozhodnutí, v rámci kterého Nejvyšší soud definuje, co se rozumí pojmem „část závodu“ užitým v § 190 odst. 2 písm. i) z. o. k., jež v praxi při tzv. asset dealech[1] způsobuje časté nejasnosti především ve spojitosti s nutností schválení jeho převodu nebo zastavení valnou hromadou společnosti, tak jak je to uvedeno ve zmíněném ustanovení z. o. k.

V souvislosti s převodem či zastavením části závodu podléhající souhlasu valné hromady je důležité uvést, že toto platí pouze za podmínky, jde-li o část závodu, jehož převod nebo zastavení by znamenalo podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání nebo činnosti společnosti. *„Právě uvedený požadavek (vyklučující z povinného souhlasu převod či zastavení „nevýznamné“ části závodu) otevírá otázku, zda je pojem „část závodu“ užitý v posuzovaném ustanovení nutné chápat „materiálně“ (tj. jako část majetku), či zda je na místě i nadále (jako tomu bylo v poměrech obchodního zákoníku – srov. zejména usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2009, sp. zn. 29 Odo 1060/2006) jej vykládat jako samostatnou organizační složku (pobočku) ve smyslu § 503 a § 2183 o. z.“*[2].

V odborné literatuře převažuje názor, podle kterého je pojem „část závodu“ považován za pojem „materiální“, tzn. zahrnující nejen samostatné organizační složky (pobočky) závodu, ale jakoukoliv majetkovou složku závodu (např. budovu, strojní vybavení apod.), jejíž převod či zastavení by splňoval podmínku „významnosti“, čímž se rozumí, že by znamenal podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání nebo činnosti společnosti. Podle těchto názorů je pojem „část závodu“ vykládán jako „část majetku“ společnosti, přičemž se nepřihlíží k tomu, zda (formálně) představuje samostatnou organizační složku (pobočku) závodu ve smyslu § 503 a § 2183 o. z.[3] Tento uvedený názor však dle Nejvyššího soudu odporuje gramatickému i systematickému výkladu a vede či může vést k značné právní nejistotě a ohrožení bezpečnosti právního styku, proto se Nejvyšší soud přiklonil k jinému výkladu blíže popsanému níže.

„Je-li závod organizovaným souborem jmění (§ 502 o. z.), s nímž se disponuje „uno actu“ (viz zejm. § 2175 a násl. o. z.), pak částí tohoto organizovaného souboru jmění nelze rozumět jednu z jeho „složek“; i část závodu má povahu organizovaného souboru jmění. Ostatně čistě „materiální“ pojetí pojmu „část závodu“ pomíjí, že závod netvoří pouze majetek, ale jde o organizovaný soubor jmění (tedy majetku i dluhů; srov. § 495 o. z.).“[4] Dalším argumentem použitým Nejvyšším soudem a z

jeho pohledu velmi významným pro další úvahy v ohledu uchopení a definování části závodu a jeho převodu či zastavení je skutečnost, že při použití čistě „materiálního“ výkladu by bylo pro případné smluvní partnery téměř nemožné zjistit bez vynaložení nepřiměřeného úsilí a nákladů, zdali převod či zastavení podléhá či nepodléhá souhlasu valné hromady, přičemž v případě nesplnění podmínky udělení souhlasu zde platí sankce relativní neplatnosti takové neschválené smlouvy.

V návaznosti na výše uvedené tedy Nejvyšší soud uvedl, že částí závodu se rozumí samostatná organizační složka závodu (a nikoliv jakákoli materiálně významná složka závodu). Jedná-li se o převod, podléhá pak souhlasu valné hromady pouze převod takové samostatné organizační složky, a to pouze za podmínky, že by tento převod znamenal podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo předmětu podnikání či činnosti společnosti, přičemž oba předpoklady musí být splněny současně. V této souvislosti Nejvyšší soud upřesňuje, že pokud bude například převáděna jedna z několika poboček společnosti působících ve stejném předmětu podnikání a mající přibližně stejný obrát, nedojde zpravidla v takovém případě k naplnění materiální podmínky a souhlas valné hromady společnosti nebude potřebný.

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí zabýval i otázkou vyhnutí se povinnosti udělení souhlasu s převodem tím, že by samotný převod podstatné části závodu rozložil do více smluv. Pokud však takový převod fakticky dohromady vykazuje znaky převodu organizační složky (podstatné části závodu), podléhá i tento souhlasu valné hromady, tzn. že souhlasu podléhají i transakce, jimiž v souhrnu dochází (fakticky) k převodu samostatné organizační složky, je-li splněna podmínka významnosti takové pobočky.

V tomto ohledu se nelze zbavit povinnosti předložit převod části závodu ke schválení valné hromadě. Naopak se tímto strany případné transakce vystavují riziku další negativních konsekvencí souvisejících s popřením pravé podstaty převodu, kdy s převodem závodu jsou spojeny další povinnosti a skutečnosti vyplývající z právních předpisů (např. převod činnosti zaměstnavatele atd.).

Co se týká samotného schválení, to může být buď nepodmíněné, či vázané na určité podmínky, za nichž smlouva může být uzavřena. Takový převod nebo zastavení pak může být statutárním orgánem prodávající společnosti realizován pouze v podobě, v jaké mu byly odsouhlaseny. V případě uzavření smlouvy v rozporu se stanovenými podmínkami, za nichž byl udělen souhlas valné hromady s převodem či zastavením, se schválení na takový převod nevztahuje a smlouva je relativně neplatná podle § 48 z. o. k.

Výše uvedené však nevylučuje, že souhlas valné hromady může být udělen dodatečně, tedy později až po uzavření smlouvy o převodu nebo zastavení závodu či jeho části. Taková smlouva je však relativně neplatná až do doby udělení souhlasu valné. Je-li následně souhlas valné hromady udělen, důvod pro namítání relativní neplatnosti odpadá a smlouva je platně sjednána.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu **přineslo pro praxi další vyjasnění v oblasti převodu a zastavení části závodu a jakým způsobem pojem část závodu a celé ustanovení § 190 odst. 2 písm. i) z. o. k. interpretovat.** Při konkrétních transakcích **bude vždy nutné řádně zhodnotit a analyzovat povahu převáděného majetku (jmění) - assetu, aby mohlo být stanoveno, zda je možné realizovat převod samostatnými převodními (kupní, postupnými či jinými) smlouvami či zda je nutné na převáděné jmění pohlížet jako na závod.** V případě převodu závodu pak bude rovněž nutné **posoudit povahu takového závodu, resp. části závodu, prodávajícího ke stanovení nutnosti schválení převodu valnou hromadou prodávající společnosti.**

V případě jakýchkoli dotazů týkajících se převodu či zastavení závodu ve světle výše uvedeného judikátu a aktuální právní úpravy, Vám jsme k dispozici, neváhejte se, proto na nás obrátit.

Mgr. Bc. Štěpánka Vajdová,
advokátní koncipientka

Mgr. Jakub Málek,
partner

[PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.](#)

Futurama Business Park
Sokolovská 668/136d
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 227 629 700

E-mail: info@plegal.cz

[1] Koupě majetku (jmění) cílové společnosti přímo od této společnosti, nikoli akvizice celé společnosti (tzv. share deal).

[2] Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 27 Cdo 2645/2018, ze dne 29. 5. 2019.

[3] Srov. zejména Filip V., Lasák J. in: Lasák, J., Pokorná, J., Čáp, Z., Doležil, T. a kol.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. II. díl (§ 344 až 786), Wolters Kluwer, Praha, 2014, s. 1925 a 1926, Čech, P., Flídr, J.: Nové nejasnosti u dispozic s částí závodu, jež musí schválit valná hromada s.r.o. a a.s., Rekodifikace & praxe číslo 5, 2015, s. 9-14, nebo Eichlerová K.: Transakce s podstatnou částí obchodního závodu, Obchodněprávní revue číslo 9, 2015, s. 249-252.

[4] Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 27 Cdo 2645/2018, ze dne 29. 5. 2019.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález](#)

[Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)

- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)